

Sürekli ve hızla değişen görüntüler. Birbiri ardına vebirbiri yerine. Dibine kadar ısladığımız bu görselsağanağın altında payımıza düşen, her biri diğerinden ayrı içerikte olan ve farklı göstergelere hizmet edenimgeler. Oluşturdukları ama tamamlamadıkları bütün ise kuşkusuz hepsinden yakın bize; sanatçının kendisi!

Bir kadın. Çıplak bir kadın. Bir çocuk. Bir fil. Bir zebra.Diğer bir sanatçı. Birbirine doğru bağiran iki insan- bir kadın ve bir erkek belki de. Bütünü oluşturan imgelerise; medya aracılığıyla zihnimize işleyen, ama işlevlerini hangi amaçla ve ne kadar yaptıkları şüpheli olan durumlara ve şeylere aitler: İkiz kuleler, mcDonald's, kutup ayısı, Chuck Norris, bir çarpışma,Polat Alemdar, Coca Cola, evlilik programları, dini ayinler, silah reklamları, Kabe, savaş haberleri,mermi, 1 mayıs olayları, rambo, ilk atom bombası deneyleri, politikacılar, seks, bir çatışma, haritalar, tanklar, güvenlik kameraları, yalanlar...

Bilgi akışı her yerde. Yazılar, fotoğraflar, haberler ve bilgi ağı bir araya gelip yeni bir görsel yığınoluşturuyorlar. Bu yığın ekranda görülür görülmez başka bir imge kümesinin parçası oluyor ve bu parçalar sonsuzluğa akar gibi birbirine bağlanıyorlar. Hem videolarında hem de kağıt işlerinde bu etki, ArdaYalkın'ın farklı katmanlarda işlediği unsurlarla biçimsel ve düşünsel bir espas oluşturuyor.

Aynı toplumun kendisi gibi, Yalkın'ın işlerinde deparçalardan, katmanlardan ve toplumun kısa belleği haline gelmiş medyadan oluşan birey, neyse ki hala bir kısmını doğal ve "olması gerektiği gibi" bırakmayı başarmış, bir yönüyle hala direniyor görünmekte. Arka plandaki doğadan kopmadan, özünü korumaçabası içinde, artık cangılı haline gelen kentle bir hesaplaşma halinde. Her yeni duruma kolaylıkla uyum sağlayan, sunulan her şarta bir müddet sonra razı gelen birey, aslında izleyiciyi provoke etmek isteyen Yalkın'ın işlerinde daha etkin bir hale gelmiş, en başta durumu sorgulamak niyetinde.

Enformasyon denizinde dolaşıma giren her bilgiye kolaylıkla ulaşan insanoğlunun, bu kadar yoğunşekilde empoze edilen bilgi/durum/yorumlar karşısında yolunu nasıl bulacağı artık şüpheli. Çünkügösterileni sorgulama, doğru ya da yanlış bulma ve sonrasında kabullenme dönemi çoktan geçti. Bir bakıma, bireyin özgür iradesi ve özgün fikirleri de neredeyse toplumun iradesi içerisinde erimiş durumda. Kendi yargıları ve değerleri artık etkisiz.Gösterilen gerçektir. O kadar gerçektir ki anlamını yitirir. Televizyonda , savaş alanında bir tank görüntüsü seyrederseniz, durumun vehametini fark etmeden. Ya da, kaza sonucu ölen birinin bir diğeritarafından kaydedilen imgesi, hatıra fotoğrafı gibidiğerinin cep telefonunda, sosyal medya hesaplarında yerini alır. Bu denli nesneleşen ölü beden, bu denli apatik hale gelen birey üzerinden topluma servis edilir. Tüm bunları yadırgamamak sıradanlaşmıştır.

Ruhsuz bir bedenin etrafındadanseden bir grup tepkisiz yüz... Artık herkesesasında duyguların ve “dilin ve söylemin sentezi olan” imgelerin içini boşaltan sistemin parçasıdır. Ahlaki değerleri donma noktasına gelen bizler, bilinçsizce şiddet ve tüketim pornografisine hizmet etmekteyizdir!

Baudrillard’ın Körfez Savaşının gerçekten yaşanmadığı önermesi tam da böyle bir noktada doğrulanır. Ekranın arkasından izlediğimiz her şey, anlamını yitirmiş, artık tepki vermeyi bıraktığımız, birbirinin benzeri felaketlerdir. Eleştiri gücümüz, artık yoktur.

Yalkın’ın “çalışkan küçük insanlar” olarak adlandırdığı orta sınıf mensupları, dönüşüm içindeki kente –gerçekte ise “kendilerine” yönelttikleri silahlarıyla sanatçının birçok yapıtında yerlerini alırlar. Dünyayı “daha iyiye” değiştirdiklerini düşünürlerken belleksiz ve şuursuz, aynı zamanda mutlu ve saldırgan dırlar. Robotlaşmış halleriyle amaç ve araçlarını şaşırılmış, değer verdikleri her şeyi tüketen, zerre pişmanlık duymadan hareket eden bu kalabalık, hem içe doğru bir yabancılaşma hem de yıkım içerisindedir. Bu halde, daha aktif bir konumda olduklarını düşünen “çalışkan küçük insanlar”, aslında hala edilgen ve güdülen olduklarından bihaber dırlar. En zengin in en haklı olduğu sistemde, hızla değişen gündem ve görsel bombardımanı altında tepki vermeyi ve empati kurmayı artık unuttuklarının farkında bile değildirler. Bir başkasının özelinde “erdemli oluşu” sorgularken, kendi ahlaki deformasyonlarını artık umursamazlar. Çünkü, çok çalışmaktadırlar!

Arda Yalkın, bir yandan hem doğaya hem de bireye olan bu saldırıyı görselleştirirken, diğer yandan kullandığı vaha görüntüleri ile küçücük de olsa bir umut vaadediyor işlerinde ve bunu çok iyi bildiği birdili kullanarak, üstelik o dilin dünyasını da içeren bir eleştiri ile oluşturuyor. Reklamcılığını geri plana attığı yeni dünyasında, bu çözümlenmeleri yine gayet hakim olduğu iletişim teknikleri üzerinden yapıyor. Uçsuz bucaksız kurmaca evreninde aynı anda hem anlatan hem de oyuncu olarak yerini alıyor.

Gerçeğin yitirilmesine sadece tanık olur ve geçeriz. Çizilen “ideal günümüz insanı” şablonunun içini doldurmaya çalışıyoruzdur sadece. Yakalamaya çalıştıklarımız ise yalnızca zaman ve fırsatlar. Yalkın’a göre bu durumda bize düşen, zihnimize yerleştirilen suni gündemlerin farkında olarak, “gerçekten” yaşıyor, sorguluyor, deneyimliyor olmak ve hala içimizde bir yerlerde varolan duyarlı “öz”ü ortaya çıkartmaktır.

Beyza Boynudelik,

temmuz 2012